

Božić je, uprkos zakonima koji brane šenlučenje, protekao veselo i – ratno. Pištolji i revolveri i ove su godine služili tek za zagrijavanje. Kad se plamen badnjaka razgorio, prešlo se na užije, mitraljeze i, konačno, na bombe i štapine dinamita. Da se kojim slučajem ovako pucalo na dan kada se Hrist rodio, sva je prilika da bi mu neko od ukućana stradao od kakvog zalutalog metka. Kao što je, u Bijelom Polju, umalo stradala porodica Dizdarević, kroz čije su prozore u kuću uletjela dva metka koja im je ispalio komšiluk koji se rafalno radovao Hristovom rođenju. Što kažu, ne bi li objasnili kako je šenlučenje neodvojivi dio crnogorske tradicije: u Crnoj Gori bez dvoje mrtvih nema ni bolje svadbe.

Ove je godine još i dobro prošlo. Za prošli Božić, umalo su oborili avion. „Le tjelicu Montenegroe rlajnza pogo dio je hitac ispaljen iz vatre nog oružja sinoć oko 21.30 prilikom slijetanja na aerodrom Podgorica. Hitac je pogodio repni dio aviona, a oštećenje je primjećeno prilikom rutinskog tehničkog pregleda letjelice. Zbog ošteće nja foker 100

je bio prizemljen 20 sati na podgoričkom aerodromu”, pisali su tada podgorički dnevnići. Na crkve su, i ove godine, okačili srpske zastave. Crkve su, time je označeno, u dvojnom vlasništvu: jesu hramovi Božiji, ali su i hramovi jednoga naroda. *Ne daj Božeda dođe do diobe imovine.* Pavle u Galatima poslanici lijepo kaže: „Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste. Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Isusu Hristu”. Tačnost ovog citata potvrđio je i Amfilohije, koji na Božije kuće kači nacionalna obilježja, pa ispada da ili ne zna što čini, ili ne zna što priča. Pred Cetinjskim manastirom je rekao: „I učimo se da u Hristu Gospodu, u Božiću, nema razlike, nema Grka ni Jevrejina, raba ni slobodnjaka. Hristos nije došao da unosi razliku po pripadnostima bilo nacionalnim, jezičkim ili državnim. On je došao da objedini sve one koji se na zemlji dijele i one koji hoće da podijele badnjak i Hrista”. E još da će sam sebe poslušati... Amfilohijev je govor za Badnji dan bio standardno pun dobrote i praštanja. Pozdravio je sva plemena i familije, a naročito je istakao Karadžiće, potomke, citiram, „Vuka i Radovana”. Samo je još falilo da poruči Radovanu da oprosti onima koje je pobio: *oprosti im, Rašo, jer nisu znali što čine*.

Prije božićne pucnjave održan je verbalni, duel između reisa Fejzića i mitropolita Amfilohija. Reis je, *vaistinu!*, najljudnije što se moglo, veseljake koji mu uporno šalju božićne čestitke zamolio: nemojte više, časti vam.

Što je začudilo Amfilohija. Koji se nije začudio odmjerenošći i blagosti reisovoju. Nego se zapitao: zašto se Reis ljuti? Ako ćemo po Kur’antu, razloga za ljutnju nema, rekao je mitropolit. Amfilohije je pomenuo da je u Siriji podignuta džamija u čast Hrista. Kao i da se ove godine Božić slavi i u Iraku. Pa je zbog toga u redu reisu čestitati Božić: nećemo valjda biti zaostaliji od Iraka?

Amfilohije, naravno, zna da islam Hrista ne priznaje za Božijeg sina, zna da je pitanje Trojstva jedna od temeljnih razlika između hrišćanstva i islama. On, naravno, poznaje i Novi zavjet, i još je u obavezi da ga se pridržava. Zami slimo da grupa Bošnjaka iz Crne Gore ode do Cetinjskog manastira, gdje Amfilohije stoluje, i tamo mu čestita sljedeći Bajram. Ako ćemo po Bibliji, Amfilohije ne bi imao razloga za ljutnju. Nego lijepo da okrene drugi obraz. Pa da se odmah spremi za sljedeći Bajram, da bolje dočeka ljudi koji mu u manastir dodu na čestitku.

Budući da je Amfilohije stvar počeo, red je i da se izvini reisu. Ali ima tu jedan problem: to što bi, bojati se, on na izvinjenje u sjedište Islamske zajednice došao sa poklonom (ne valja se u goste praznih ruku): prvoklasnim njeguškim pršutom zavijenim u kvalitetan, masni papir, otrgnut sa kalendara sa likom Radovana Karadžića.

Andrej NIKOLAIDIS